Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 100. — ŠTEV. 100. | NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 29, 1931 — SREDA, 29. APRILA 1931 | VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX

AMERIŠKO DELO ODLOČNO PROTI PROHIBICIJI

AMERIKA BO SLEDILA VZGLEDU DRUGIH DRŽAV IN ODPRAVILA PROHIBICIJO

Konferenca posebnega odbora Ameriške Delavske Federacije bo ostala suhačem še dolgo v neprijetnem spominu. — Prohibicijske postave so v tako ostrem nasprotju s temelji osebne svobode, da je njih obstoj le še vprašanje časa. — Preklic prohibicije bi zelo zmanjšal depresijo, ker bi na stotisoče ljudi dobilo delo.

PHILADELPHIA, Pa., 28. aprila. — Sinoči je govoril na konferenci narodnega odbora strokovnih zvez, kojega cilj je omiljenje Volsteadove postave, kongresnik William L. Tierny iz Connecticuta. — Njegova izvajanja so bila skrajno dosledna. Svoj govor je zaključil z besedami: — V ustavi ni nobenega prostora za prisilno vzdržnost, kakoršno predpisuje osemnajsti amendment.

— Pretežna večina prebivalstva Združenih držav — je izvajal Tierney — ni zadovoljna s plemenitim poskusom osemnajstega amendmenta in Volsteadove postave, ki je uveljavljena že nad deset let. Nobenega dvoma ni, da se bo dežela iznebila prohibicije, baš tako kot so se je iznebile druge dežele, v katerih je bila kdaj uveljavljena. Suhaške postave so v takem nasprotju s temelji osebne svobode in z Jeffersonovimi načeli glede pravic posameznih držav, da je le vprašanje časa, ko bo zadoščeno volji naroda. Dosti je seveda odvisno od metod, ki se jih bomo posluževali. Jaz sem sicer za popoln preklic osemnajstega amendmenta, toda četudi bi šlo vse posreči, bo trajalo še dolgo, dolgo, predno bo preklican.

— Medtem ko čakamo na uspeh tega dolgotrajnega ravnanja, moramo osredotočiti svoje napore, da odpravimo postavo, ki nosi Volsteadovo ime.

Najprej je treba izvojevati dovoljenje, da se bo smelo izdelovati močno pivo in lahko vina, posebno pa pivo. To bo dosti lažje doseči kot pa odpraviti osemnajsti amendment. Dovoljenje glede izdelovanja piva in vina zamore v par dneh izposlovati večina v kongresu, dočim je potrebna za izpremembo ustave dvetretinska večina v obeh zbornicah.

Na konferenci so padale tako pikre besede proti prohibiciji, kakoršnih niso suhači že dolgo slišali.

— Neki govornik je rekel: — Za vse, karkoli je bilo dobrega v deželi, si prilaščajo suhači kredit. Prejšnja leta so neprestano govorili: — Če bi ne bilo prohibicije, bi tudi prosperitete ne bilo. Še nikdar niso nalagali ljudje v banke toliko denarja, kot ga zdaj, v dobi prohibicije." Ako so si tedaj lastili ves kredit, morajo prevzeti odgovornost tudi za devetnajst mesecev trajajočo težko depresijo. Ako bi začeli izdelovati dobro pivo, bi takoj dobilo v pivovarnah delo najmanj stopetdeset tisoč oseb. Nadaljni stotisočeri bi pa dobili zaposlenje v obrtih, ki so v zvezi s pivovarnami. Prej so se pritoževali nad saloni. Zdaj pa ne vidijo, oziroma nočejo videti, beznic in špelunk, v katerih je naprodaj stokrat slabša pijača, ki je petkrat ali desetkrat dražja in zdravju neizmerno škodljiva.

Matthew Woll, podpredsednik Ameriške Delavske Federacije, ki predsednik tu zborujoče konvencije, je šel v svojih izvajanjih še dalje.

— Zdaj ni več čas za prošnje, pritožbe in moledovanja, — je dejal. — Delavstvo se mora poslužiti bojevitih metod, da odpravi Volsteadovo postavo. Prohibicija je za vsakega delavca eno najvažnejših vprašanj. Kongres se ni brigal za dejstva ampak se je bavil s fantastičnimi domisleki, ki niso dovedli nikamor. Kongres se je v zadevi prohibicije vedno pokoril organizirani manjšini ter se ni brigal za voljo večine. Dandanes je vse preveč stremljenja po takozvanem redu. Mi moremo streti te verige, in če ne bo šlo ustavnim potom, se bo pač treba poslužiti drugih sredstev.

— Edinole z odločnostjo je mogoče kaj doseči. Če bi se naš narod pokoril angleškim postavam, bi bili še dandanes angleška kolonija. Neizmerno krvi je bilo prelite, da so zadobili sužnji svobodo. Delavske organizacije se morajo za svoj obstoj in procvit v veliki meri zahvaliti dejstvu, da so omalovaževale nekatere postave.

John Sullivan, predsednik newyorške državne Delavske Federacije je rekel, da v tem slučaju ne gre za vprašanje piva ali vina, pač pa za obstoj ameriškega naroda.

DESET MINUT, PA STA LOČENA

V petek bo v državi Nevadi uveljavljena nova postava. — Šesttedensko bivanje v Reno zadostuje za ločitev.

RENO, Nevada, 28. aprila. — Ničesar lažjega ne bo kot v tukajšnjem mestu izposlovati ločitev zakona. V petek stopi v veljavo nova postava, ko določa, da se zamore ločiti vsak zakonec, ki prebiva šest tednov v tukajšnjem kraju.

Sodnika okrajnega sodišča, Benjamin F. Curler in Thomas F. Moran sta že napravila načrte, da bo mogoče tekom vsakih desetih minut ločiti po en zakonski par.

Osebe, ki se hočejo ločiti, in so tukaj že šest tednov, bodo lahko že v petek ločene.

Zaenkrat je predloženih dvesto ločitev.

Sodišča bodo poslovala izredno naglo. Že zdaj je mogoče vsak dan ločiti petdeset zakonskih parov, vbodoče bo pa to število še znatno naraslo.

FRANCOSKA ŠPIJONAŽA V NEMČIJI

Podrobnosti so dosedaj še tajne. — Proces se bo kmalu pričel. — Špijoni so dobili tajne formule.

BERLIN, Nemčija, 28. aprila. — Največjo pozornost je vzbudilo nenadno objavljenje velikega špijonažnega procesa proti šestim Francozom, katere so aretirali v Leuna-napravah.

Dosedaj so zamolčali aretacije, ker je glavni voditelj v zadevi zbežal preko meje ter bil pred kratkim zopet aretiran.

Razven številnih formul glede postopanja v Leuna-napravah. Od vseh strani se zahteva, naj se uveljavi najstrožje odredbe, da se zamori vedno bolj razširno industrijsko špijonažo Francozov.

VSTAJA PROTI VLADI V SAO PAULO

BUENOS AIRES, Argentina, 28. aprila. — Iz Sao Paulo poročajo, da se je revolucijonarno gibanje izjalovilo. Podrobnsti ni mogoče izvedeti, ker je brazilska vlada uvedla strogo cenzuro.

NEZAPOSLENOST V ANGLIJI

LONDON, Anglija, 28. aprila. — Delavsko ministrstvo je izjavilo danes, da je bilo dne 20. aprila v Angliji dva milijona petstotisoč nezaposlenih. V enem tednu se je število nezaposlenih zmanjšalo skoro za petdeset tisoč.

NACIJONALISTI NASPROTUJEJO PREDSEDNIKU

Nemški narodni socijalisti zahtevajo, naj odstopi predsednik nemške republike, Paul Hindenburg.

BERLIN, Nemčija, 28. aprila. — Na zborovanju narodnih socijalistov v Monakovem so govorniki pozivali predsednika Hindenburga, naj nastopi proti teroriziranju prebivalstva, ki silno trpi vsled najnovejših odredb in postav. Vlada naj preneha zatirati časopisje in naj zopet uveljavi svobodo govora. Ako predsednik Paul Hindenburg ne more v tem pogledu ničesar doseči, je najbolje, da čimprej odstopi.

Splošno prevladuje mnenje, da bodo narodni socijalisti s tem svojim zadnjim nastopom izgubili pri nemškem narodu še one simpatije, ki so jih uživali.

Danes so so privedli v Berlin znanega fašista Goebbels, ki je bil v pondeljek aretiran. Zaslišali so ga pred sodiščem, nato pa izpustili.

Pred sodiščem se je pritožil, da so v ječi zelo grdo ravnali ž njim. Ko se je vozil v Berlin, sta mu sedela nasproti dva policista ter neprestano držala revolver v rokah.

ANGLEŠKI PRORAČUN

Snowden zahteva obdačenje posestnikov zemlje. — Močna opozicija proti njemu. — Izdatki bodo znašali nad štiri milijarde.

LONDON, Anglija, 28. aprila. — Angleški finančni minister Filip Snowden, je predložil danes v poslanski zbornici že dolgo pričakovani proračun za finančno leto 1931—32, ter obrazložil finančni položaj dežele.

Nadalje je zahteval v svojem govoru, naj se dvigne davek na posestva in sicer od vsakega šterlinga en penny. Da bo ta odreba našla največji odpor v poslanski zbornici, je znano. Snowden ceni izdatke angleške vlade za bodoče finančno leto na $4,016,000,830.

Predlaganega obdačenja zemljišč ni mogoče izvesti v dveh letih, ker je treba šele oceniti vrednosti.

Davek bodo plačevali tudi velepsestniki in plemenitaši, ki se močno upirajo obdačenju.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

KASSAYA SO OPROSTILI

Madžar, ki so ga obdolžili, da je skušal pokvariti vodljivi zrakopov, je bil oproščen.

AKRON, Ohio, 28. aprila. — Sodnik Walter B. Wanamaker je danes razodil, da je postava glede kriminalnega sindikalizma proti-ustavna in neveljavna. Postava je naperjena proti vsakemu revolucijornanemu gibanju ter proti vsakemu napredku.

Na podlagi tega odloka je bila ovržena tožba proti Madžaru Paulu F. Kassayu, ki je bil obdolžen, da je hotel poškodovati mornariški vodljivi balon "Akron".

Sodnik Wanamaker je že od petka študiral, če je tozadevna postava ustavna ali ne. To vprašanje mu je predložila Kassayeva zagovornica Yetta Land. Državni pravdnik George Hargreaves je izjavil, da je postava popolnoma na mestu, dočim je bil sodnik drugačnega mnenja.

Kassay je bil aretiran dne 19. marca. Stavljen je bil pod varščino $20,000.

FAŠIZEM IN CERKEV

Papež je odgovoril poslancu Giuriati-ju. — Vzgoja je podrejena cerkvi.

VATIKANSKO MESTO, 28. apr. V danes objavljeni poslanici je izjavil papež Pij XI., da se mora fašizem pokoriti cerkvi in njenemu glavarju, če hoče v resnici ostati katoliški.

Pismo je naslovil na kardinala Schusterja, nadškofa Milana, ter v njem odgovarja na govor, katerega je imel pretekli torek poslanec Giuriati, tajnik fašistovske stranke v Milanu.

Papež je izjavil:

— Fašizem pravi, da je katoliški in če želi ostati katoliški.

— Kdor pa hoče ostati katoliški, mora biti tudi katoliški ne le po imenu, temveč tudi v dejanjih.

— Noben dober katolik si ne bo privoščil govora, ki bi bilo ravno nasprotje tega, kar nas uči sveta vera. Tudi katoliki se morajo podvreči cerkvi, ter njenemu glavarju.

Papež je izjavil, da se čuti prisiljenim odgovoriti signorju Giuriatiju direktno.

Papež pravi nadalje, da je politična organizacija "Azione Cattolica" izza svojega ustanovljenja skušala ugoditi vsem željam katoliške cerkve.

— Na polju vzgoje, — piše papež, — ima katoliška cerkev popolno kompetenco in avtoriteto. Režim pa ima odgovornost, da sledi njenemu vodstvu ter ji pomaga. Danes je pa mladina vzgojena v duhu sovraštva ter pomanjkanju rešpekta.

"GRAF ZEPPELIN" BO ODLETEL V JUŽNO AMERIKO

FRIEDRICHSHAFEN, Nemčija, 28. aprila. — Kapitan Lehman je izjavil danes, da bo odletel meseca avgusta nemški vodljivi balon 'Graf Zeppelin' proti Južni Ameriki. Polet ima namen dokazati, da je zrakoplovna zveza med Evropo in Južno Ameriko mogoča in varna.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

BERENGUER ARETIRAN V MADRIDU

Alfonz se sme pečati v Angliji s špansko politiko, ker ne more storiti ničesar zlega.

LONDON, Anglija, 28. aprila. — V svojem odgovoru na interpelacijo je izjavil danes minister za notranje zadeve, Clynes, da bo dal španskemu kralju Alfonzu zagotovila, da se zamore pečati tekom svojega bivanja v Angliji s politiko Španske. S tem ne more Angliji prav nič škoditi.

Odgovor je bil sprejet z velikim nezadovoljstvom.

BARCELONA, Španska, 28. apr. Tukaj domnevajo, da je dosegel Zamorra s katalonskim predsednikom Macio dogovor, ki izključuje odločenje Katalonije od Španske.

MADRID, Španska, 28. aprila. — Prejšnjega vojnega ministra, generala Damaso Berenguer-ja, so prepeljali danes zvečer v vojaško jetnišnico.

Aretacija se je izvršila na povelje najvišjega vojnega sveta.

Provizorični predsednik republikanske vlade, Niceto Alcala Zamorra, ter njegov gospodarski minister Luis Nicalaj Dolwer sta se vrnila danes s potovanja v Barcelono, potem ko sta se posvetovala s predsednikom Macio, glavarjem katalonske republike.

Oba sta bila zelo zadovoljna z uspehom konferenc.

CIVILNI ZAKON V AVSTRIJI?

Avstrijski poslanik pri Vatikanu dr. Kohlruss se že dober teden dni pogaja s papeževim tajnikom zaradi ureditve vprašanja v avstrijski republiki. Poročajo, da zahteva Vatikan za dovolitev olajševalnega postopka pri ločitvi zakonov celo vrsto protiuslug, predvsem novo klerikalizacijo šole. Te zahteve pa bodo zavrnili ne le socijalni demokrati, ampak tudi velenemci. Papežu pa se bo mogdče posrečilo dobiti koncesijo v kakšni drugi obliki.

PORTUGALSKA PROTI VSTAŠEM

Prvi boj se je uspešno končal za vladne čete. Prebivalstvo Funčala je bežalo v paničnem strahu, ko so se pojavile bojne ladje v pristanišču.

LIZBONA, Portugalska, 28. apr. Častniki na bojnih ladjah, ki so odšle proti Madeiri, so se dogovorili, da se bo jutri pričel splošen napad na vstaše na Madeiri.

Vojni svet je sledil prvemu spopadu med vstaši in ekspedicijskimi silami, ki se je završil danes pri Canniel.

Pri tej priliki so stale vladne čete nasproti 75 vstašem, ki so bili oboroženi s strojnimi puškami.

Vladne čete so napravile 17 jetnikov, dočim so izgubile 16 mož. Vstaška artilerija je obstreljevala transportni parnik Carvalho Araujo, pod kojega ognjem so se čete izkrcale. Vstaše baterije so bile prisiljene umakniti se vsled ognja ladijskih topov ter aeroplanskih bomb.

Današnji boj je trajal le malo časa.

Vstaši so se porazgubili na vse strani ter pustili na bojišču enega seržanta ter 16 mož.

GANGSTER BURKE NA VARNEM

ST. JOSEPH, Mich., 28. aprila. — V državno jetnišnico v Marquette so odvedli proslulega gangsterja Fr. Burke-a, ki je ustrelil policista Skelly-a. Obsojen je bil v dosmrtno ječo.

ANGLEŠKA MORNARICA BO OBISKALA KIEL

LONDON, Anglija, 28. aprila. — Velik del angleške mornarice bo odplul v Kiel, kjer je glavna nemška mornariška baza. Obisk bo povsem prijateljskega značaja.

To bo prvi cerimonijelni sestanek obeh mornaric izza svetovne vojne.

DENARNA NAKAZILA

IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 500	$ 9.35	Lir 100	$ 5.75
Din 1000	$ 18.50	Lir 200	$11.30
Din 2500	$ 45.75	Lir 300	$16.80
Din 3000	$ 54.60	Lir 500	$27.40
Din 5000	$ 90.50	Lir 1000	$54.25
Din 10,000	$180.00		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska $30.—, za $35.— 70 centov, za $40.— 80 centov, za $45.— 90 centov, za $50.— $1.—, za $100.— $2.—, za $200.— $4.—, za $300.— $5.25.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pismenim potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino 75c.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street — New York, N. Y.

Telephone BArclay 7—0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President — L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

BOJ NAZADNJAŠTVU

Nasprotniki nazadnjaškega in korumpiranega Lewisovega vodstva "United Mine Workers of America" so bili pred kratkim sklicali v St. Louisu konferenco premogarjev.

Direktna posledica te konference ni bilo ustanovljenje posebne premogarske unije, pač pa ustanovitev takozvanega "continuation" odbora, katerega tvorijo Alexander Howath, Frank Keeney, Powers Hapgood, A. McCullon in J. Humphries.

Člani tega odbora, ki bo skušal zbrati okolu sebe vse napredne premogarje, so dobili naročilo, takoj stopiti v zvezo z naprednjimi locali svojih okrajev ter jim sporočiti o uspehih konference.

Dasi je bilo na razpolago razmeroma le malo sredstev, je bila konferenca zelo dobro obiskana.

Država Illinois je bila zelo pičlo zastopana, ker je Lewis zapretil, da bo razpustil vse one lokalne unije, ki bi poslale na konvencijo svoje delegate.

Navzlic temu pretnjam in grožnjam je pa dospelo iz Illinoisa šestinsedemdeset delegatov.

Vsi delegati na konferenci so bili odločno proti vsakemu kompromisu z Lewisom.

V premogarski organizaciji mora zaveti nov duh, ki bi prej ali slej obračunal z vso korupcijo in vsem nazadnjaštvom.

Na konferenci je bila zastopana tudi močna razredno-zavedna delavska organizacija, ki se je ustanovila pred kratkim v West Virginiji ter šteje že šestnajst tisoč premogarjev.

Podobna organizacija se je ustanovila tudi v Ohio, ki pa ni tako močna. Šteje namreč samo štiritisoč članov, toda število članstvo neprestano narašča.

Obe organizaciji sta sprejeli napreden program in nočeta ničesar slišati o Lewisu.

Ako bodo tudi illinoiski premogarji pokazali Lewisu hrbet, bo dan temelj za novo organizacijo, ki bo izboljšal sedanji obupni položaj ameriških premogarjev.

Prevsem je treba stopiti v stik s člani vseh okrajev in jim predočiti jasno sliko položaja.

Dokler niso vsi natančno poučeni, bi bilo nezmiselno ustvarjati novo organizacijo.

Po zatrdilu Howata se bo to doseglo po preteku par mesecev, nakar se bo zamoglo pričeti s konstruktivnim delom.

Venizelos poje.

Grški ministrski predsednik Venizelos je prošle dni pel nekaj kretskih pesmi za fonograf. Pozneje se bodo pesmi posnele za gramofonske plošče. Strokovnjaki, ki so bili prisotni pri tej nenavadni produkciji državnika, so na vso moč hvalili tenor ministrskega predsednika. Na splošno zahtevo nastopi Venizelos v kratkem kot pevec na neki dobrodelni prireditvi. Venizelos je, kakor znano, doma s Krete in pomni narodne pesmi, ki so znane morda le še redkim najstarejšim Grkom.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarinino za bodoče leto. Članarina znaša $1.—

Člani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.

Uprava "G. N."

Dopisi.

Barberton, O.

Dne 11. aprila t. l. je tukajšnji pevski zbor "Javornik" priredil koncert v dvorani društva "Domovina" na 14. cesti pod vodstvom Mr. Andreja Bombacha. Mr. John Ujčič je otvoril program s pozdravom. Kot izvežban govornik je jedernato povedal celo zgodbo o tem vrlem "Javorniku", od začetka pa do danes. John je žel veliko priznanje za svoj stvarni govor.

Mr. Frank Likovich je nemoteno naznanjal pesmi, točke itd.

Naj mi bo dovoljeno povedati, da je bil eden najbogatejših ter zanimivih programov v Barbertonu do danes.

Osobje je točno in gladko rešilo svojo vlogo.

Izurjeni pevski zbor "Javornik" je občinstvu s prvo pesmijo prevzel srca. Slehernemu ljubitelju petja se je od miline oko zarosilo.

"Javornik", čast in priznanje ti gre za tvoje izredno petje:

Lahko smo ponosni Barbertončani. Želeli bi, da bi se v bodoče po radio razlegal tvoj mili glas!

Da je ta vsa stvar lepo uspela, je dosti pripomoglo vabilo Mr. Johna Ujčiča v Glas Naroda in vabilo Mr. Johna Garborja v listu Ameriške Domovine.

Po današnji delavski financi, ki je pod ničlo, se ni pričakovalo tako velike udeležbe, kot je bila.

Napredna družina Mr. Anton Gradisher, ki je poklicu zidar, je zamenjala svoj dom za lepo urejeno farmo v bližini Wadswortha.

Toni, želim ti mnogo uspeha na tvojem novem posestvu.

Josip Ujčič, naročnik.

Johnstown, Pa.

Pomlad je zopet prišla z vso svojo krasoto, regrat je v najlepšem razvoju in je dober za solato, pozneje pa seveda tudi velike koristi za izvajanje nobel eksperimenta.

Sedaj, ko so daljši dnevi, moramo, hočeš nočeš, hraniti in varčevati z dnevno svetlobo.

Menda je že industrijalce in podjetnike sram, da bi ljudje po dnevi na delo hodili, in bi se lažje poštelo, koliko delavcev imajo še zaposlenih. Kričijo: Biznes ne gre, ako ne hranimo z dnevno svetlobo!

Delavci imamo tako več ko preveč svetlobe. Skoro bomo prozorni kot steklo, kajti v dostih slučajih živi družina ubogega trpina največ od dnevne svetlobe, katera pa je premalo gosta, da bi napolnila prazen želodec.

Mogoče, ko bomo varčevali z dnevno svetlobo, se bo komu posrečilo ujeti in dohiteti prosperiteto, ki je ušla iz Hooverjeve kontrole in tako končati depresijo, katera nas vsak dan silneje pritiska k tlom.

Priznam, da je treba nam ameriškim delavcem dosti svetlobe, katera bi razsvetlila delavstvu možgane, kar bo pa depresija mogoče več pomagala, kakor pa vse varčevanje dnevne svetlobe.

Marsikaterega je že sedanja kriza spravila v obup, tako tudi našega rojaka F. Zakšeka v Somerset County. Končal si je življenje na grozen način. Položil si je dinamit za pas, ga s pomočjo žice in baterije zažgal. Iztrgalo mu je iz telesa drobovje, in odtrgalo roko za pestjo. Zapušča ženo in več otrok, nekaj že poročenih.

Zgoraj omenjena tragedija se je odigrala 20. aprila, dva dni pozneje pa je rojak J. Ivančič skočil skozi okno bolnišnice, kjer je ležal bolan za pljučnico. Zlomil si je roko in se notranje poškodoval tako, da je v par urah potem podlegel poškodbam. Skočil je nad 20 čevljev globoko. Bil je direktor Slov. posojilnice v Conemaugh, Pa. in član S. N. P. J. Zapušča družino. Pokopan je bil 25. aprila na Grandview pokopališče.

Družinam izrekam moje sočalje!

Došla je tudi žalostna vest iz stare domovine, da je bil moj dragi oče Florijan Ključevšek položen k večnem počitku v Šent Jurju pod Kumom 8. aprila 1931 v 82. letu starosti. Zapustil je dva sinova in dve hčeri. Trije so v domovini, mene pa je usoda zanesla v Ameriko in ne vem, če bom imel kdaj priliko obiskati grob svojega očeta. Rečem pa s pesnikom: Saj križ nam sveti govori, da zlatno se cesta zvezdasta. Onim rojakom, širom Amerike, ki so ga poznali, ga priporočam v blag spomin.

Pot svojega trpljenja je končana, dragi oče. Počivaj v miru! Trudil si se dosti v svojih letih, ne kot narodni junak in vodja, pač pa kot delavec, kmet in družinski oče. Naj Ti sveti večna luč božja!

Da končam, predno mine g. urednika potrpljenje, in vrže vse v koš. Tudi urednik je bolj slabe volje, mogoče mora tudi varčevati z dnevno svetlobo, in zato mora eno uro bolj zgodaj vstati, kar pa ni nikomur v veselje, gotovo tudi gospodu uredniku ne.

And I don't blame him.

Math Klucevsek.

Chicago, Ill.

Kakor so že listi pisali, smo imeli v Chicagi zadnji čas volitve za župana. V tako velikem mestu kot je Chicago, enem največjih mest na svetu, je že precej visoka stopnja za človeka, da pride za župana. Kakor je gotovo že vsem iz listov znano, je letos izvoljen za župana Slovan A. Čermak, po rodu Čeh in tudi rojen na Češkem, kar seveda je bilo nekaterim, posebno Lahom, velik trn v peti. Nazivali so ga s Poljakom. Glavar čikaških butlegarjev Al Capone je tisoče in tisoče potrošil za Thompsonovo propagando, pa ni nič pomagalo. Nazadnje je pa prišel pod ključ, kjer čaka obravnave. Butlegarji so že vedeli, zakaj Thompsona volijo. Ptiči ene vrste radi skupaj lete, zato so tudi zmagali pri volitvah za Thompsona v dveh wardih, v italijanskih in zamorskih naselbinah. Toraj v najbolj zamazanih okrajih, kar jih je v Chicagi.

Za A. Čermaka so bili v splošnem vsi drugi okraji in vsi čikaški listi so ga priporočali v volitev.

Da je slovanski narod priljubljen pri Amerikancih, ni dvoma, to so že večkrat pokazali pri kakih slovanskih večjih prireditvah, o katerih so se vsi čikaški dnevniki pohvalno izrazili. Znani so jim tudi slovanski okraji, kjer so naši ljudje naseljeni, in vedo, da smo miroljuben, pošten in čeden narod. Okoli slovanskih domov ni videti nesnage. Vse je lepo s travo, cvetlicami in drevjem obsajeno.

To vse Amerikanci dobro vedo in vidijo, zato so tudi hoteli v mestno hišo moža poštenjaka A. Čermaka. Vedeli so pa tudi, kako se pase in raste graftarstvo dan za dnem v mestni hiši pod vodstvom župana Thompsona, zato so pošteno z njim pomedli, kot še poprej z nobenim županom ne tako.

Tudi nova izvoljeni župan Anton Čermak je takoj drugi dan po izvolitvi prijel za metlo, šel v mestno hišo in pošteno pomedel in še bo moral precej pometati, če bo hotel vse očistiti.

Mi smo ponosni na novo izvoljenega župana, ker je Slovan in mož na pravem mestu in mu mi vsi Slovenci iskreno čestitamo.

Povedati hočem še o nesreči, ki je zadela rojaka Slovenca, Joseph Lagena. Kakor je sam izpovedal, je večkrat pri nekem italijanskem trgovcu jeseni grozdje kupoval. Lansko leto ga pa ni pri njem kupil, kar je Laha tako ujezilo, da mu je pisal pretilno pismo in zahteval $40, ki mu jih je seveda tudi plačal in še mu ni bilo zadosti. Zato je zahteval še štiri sto, ki jih pa seveda ni mogel dati, zato so ga vedno zasledovali. Zadnjo sredo zjutraj, ko je šel na delo, so ga že blizu tovarne dohiteli, ga ogrnili z neko odejo, napolnjeno z gorljivo tekočino. Ker je slučajno cigaro kadil, se je precej vnelo. Ko se je rešil tega, je odprl nož, ki ga je imel da bi se branil. Oni so mu ga pograbili in mu ž njim prerezali trebuh. Nesrečni revež je potem drugi dan v groznih mukah umrl.

Povožena je bila do smrti Mary Mesec. Ko je hotela iti preko ceste, jo je neki avto podrl. Voznik je pobegnil, zato se ne ve, kdo je bil.

Pokojna je bila doma nekje od Domžal. Zapušča moža in šest otrok v starosti od 4 do 25 let. Blag ji spomin!

Z dne 11. maja se bodo začele velike parade po Chicagi in bodo trajale cel teden. S tem bi radi oživeli in povdignili trgovino po mestu. Po [illegible] bo-

lje, da bi se tovarne bolj oživele in začele obratovati, dokler bodo delavci po cestah pobajali s praznimi žepi, bodo vse parade malo pomagale, da bi se mesto trgovsko povzdignilo.

Toliko za danes, kadar se kaj gradiva nabere, se zopet oglasim.

Poročevalec.

Enumclaw, Wash.

Tukaj na Zapadu smo imeli prav veliko dežja, zdaj pa že en teden pa tako prijazno solnce sije in vetrič pihlja, da že marsikatera cvetlica svojo lepoto prikazuje.

Z delom gre bolj počasi kakor povsod in tudi ne izgleda, da bo tako hitro boljše. Upamo pa na boljše čase, ker po dežju solnce sije.

Na društvenem polju zelo lepo napredujemo. Tukajšnja tri društva večkrat prirede kake zabave in plesne veselice.

Tukajšnje društvo K. S. K. Jednote bo imelo svojo 35-letno proslavo in sicer dne 17. maja zvečer ob 8. uri v Krain dvorani. Igral bo tamburaški zbor iz Tacome.

Tem potom vljudno vabimo vse Slovane, da nas posetijo omenjeni večer.

Dalje poročam, da sta imela Mr. in Mrs. Joseph Rihter svojo srebrno poroko dne 18. aprila.

Proslava se je vršila v Krain dvorani ob navzočnosti sorodnikov in prijateljev. Dvorana je precej velika, ali za oni večer je bila skoro premajhna. Kako lepo je bilo videti srebrnoporočenca v krogu svojih sinov, katerih imat 6. Želim, da bi učakala zdrava in vesela v krogu svojih otrok še zlato poroko. Potem bo Mary Mihelič še bolj veselo skakala okoli s pogačo na glavi in John z galonco pod ramo.

Ivana Čekada.

ZA SVOJE MOŽE SE BOJE

Angleški pisatelj Maughan je napisal gledališko igro, ki je doživela povsod velik in sijajen uspeh, kjerkoli so jo igrali. To je igra "Breadwinners". V tej igri je glavni junak mož, ki dela in gara noč in dan, da zasluži dovolj za razkošno življenje svoje žene in rodovine, za zahvalo ga pa žena še goljufa — dokler mu slednjič ne zmanjka potrpljenja, da vse svoje premoženje razdeli in — izgine!

V igri sami pa se vprašuje mož, predno zapusti svojo potratno žensko: — Ali mora krava res vedno dajati mleko?

To vprašanje je budimpeštanske žene in dekleta silno razburilo; tako razburilo, da so z neprestanimi demonstracijami res dosegle, da so igro z odra odstranili Svojim možem pa so razsipne in potratne Budimpeštanke najstrožje prepovedale pogledat to igro, ker so se očividno bale, da bi se tudi njihovi možički začeli vpraševati: — Ali mora krava res vedno dajati mleko? Neveste pa so pritiskale na svoje ženine, naj ostajajo rajši pri njih doma, kakor pa da bi hodil k tej igri v gledališče, da se reveži ne bi preveč prestrašili pred možitvijo....

Na budimpeštanske zakonske može pa je igra vplivala tako blagodejno, da se bo nekaj sto mož dalo ločiti od svojih prepotratnih zakonskih polovic.

Peter Zgaga

SLOVENCI IN ALKOHOL.

V Kranju nas je učil slovenščino dr. Jožef Debevec, ena najmodrejših glav, kar jih premore sodobna Slovenija.

Po poklicu je bil duhovnik, toda razen maše, ki jo je imel vsako jutro v domači kapeli, ni vršil cerkvenih opravil. V gimnaziji je poučeval jezike: latinščino, grščino, nemščino in slovenščino. Znal je tudi francosko, špansko, italijansko, angleško, rusko, poljsko, menda vse germanske jezike in je obvladoval celo keltščino kot malokateri irski učenjak. Bil je strog in pravičen, dober in popustljiv. Oblačil se je v hodnično spodnje perilo ter je bil po svojih življenjskih običajih pravcati asket. Užival je najbolj preprosto hrano in ni nikdar pokusil alkoholne pijače.

Otroško dušo je poznal kot malokdo.

Nekoč je stal poleg okna ter zamišljeno zrl v zeleno Savo. Dolgo, dolgo je gledal kot zamaknjen, nato se je pa ozrl v nas in nas vprašal s skrivnostnim glasom:

— Kaj mislite fantje, ali je v Savi kaj alkohola?

Njegovo vprašanje nas je presenetilo. Nihče ni vedel, kaj bi odvrnil.

— No, le dobro premislite in povejte, če ga je kaj?

— I, smo si mislili — nekaj ga bo menda že, ker so tupatam ob Savi gostilne in pri pomivanju vinske posode ali na kak drug način utegne zaiti kaka malenkost alkohola v zelene Savine valove.

Po takem in podobnem modrovanju, smo odgovorili, da ga v Savi sicer ni dosti, nekaj da ga je pa vendarle.

Dr. Debevec se običajno ni smejal, toda tistopot se je zakrohotal na ves glas. Nekaj rezkega, pošastnega in pretečega je bilo v njegovem krohotu.

— Oh, fantje, fantje, — je dejal, — kako ste neumni, kako malo ste preudarni. Čakajte, vam bom pa jaz povedal: — Nak, v Savi ni niti kapljice alkohola. Niti milijonke odstotka ga ni. Z eno besedo rečeno: Prav nič ga ni.

Mi smo ostrmeli, ker je tako odločno napravil križ čez naše račune.

Dr. Debevec ni bil nikdar samo z odgovorom zadovoljen. Vse je moralo biti globoko in trdno utemeljeno. Svoj odgovor je bil tedaj takole utmeljil: — Če bi bilo v Savi le količkaj alkohola, bi prebivalci vse Gorenjske, gori od Kranjske gore pa doli do Ljubljane, od jutra do večera in od mraka do zore, klečali na Savinem bregu in Savo žlampali.

Dr. Debevec je bil strog sodnik in zato je nemara nekoliko prestrogo sodil. Toda možak je vedno vedel, kaj govori in se najbrž tudi v onem slučaju ni motil.

Slovenec — v starem kraju seveda, — se rodi, živi in umrje — v znamenju vinske kaplje. Tukaj v Ameriki je seveda drugače, ker se je treba pokoriti tozadevnim zveznim in državnim postavam.

Prva stvar, ki je dajo otročnici, sta kurja župca in terjet. Terjet je opražen in v vinu namočen kruh.

Od krsta vodi pot v oštarijo, kjer ga boter in botra izpijeta par čaš novorojencu na čast.

Otrok se razvija, in skoro vsako bolezen imajo navado zdraviti z vinom.

Če je slaboten, pravijo: — Par žlic vina na dan mu bo dalo moč. Če je krepak, ga hočejo z vinom napraviti še bolj krepkega.

Sleherni Slovenec se spominja tiste nedelje, ko je bil pri birmi, pa magari da so ga birmali v najnežnejši mladosti. Škofa, ki ga je birmal, seveda ne pomni. Prav dobro pa pomni botra, ki ga je uvedel v skrivnosti, ki so baje naša največja narodna slabost.

In potem se pije ob vsaki priliki, ob vsakem času.

Po zimi, da se človek ogreje, poleti da se ohladi. Kdor je bolan, si s pijačo bolezen preganja, če je zdrav, se s pijačo ščiti proti bolezni. Kdor zaspati ne more, pije zato, da bo lažje zaspal; zaspanec si zvečer s pijačo še bolj utrdi, dočim si zjutraj s pijačo grlo poplakne, da bi ga podnevi spanec ne motil.

Tako sem nekega dne razlagal mojemu prijatelju Jožetu, staveu v naši tiskarni, ki je bil rojen v Ameriki, ki ni še nikdar videl naših krajev, pa govori slovenščino tako dobro in gladko kot ti in jaz.

(Jutri pa kaj več o tem).

Gledališče—Glasba—Kino

VELIKI KONCERT BANOVEC-ŠUBELJ.

V nedeljo 3. maja priredita operna in koncertna pevca, tenorist Svetozar Banovec in baritonist Anton Šubelj veliki poslovilni koncert ob 3. uri popoldne v Slovenskem Domu, 253 Irwing Ave., Brooklyn, N. Y.

Kdo sta ta odlična pevca, bi bilo odveč omenjati. V teku skupnih koncertnih nastopov, s katerimi sta občinstvo naravnost elektrizirala, sta dosegla uspehe, kateri so brez primere. Mnogo navzočih na njunem zadnjem koncertu v Slovenskem Domu meseca februarja je izrazilo željo, da bi tadva odlična pevca ponovno koncertirala v New Yorku.

Ker odpotuje Svetozar Banovec v teku nekaj tednov v domovino, zato bosta priredila umetnika poslovilni koncert. Za veliki poslovilni koncert pripravljata nekaj posebnega in izredno zanimivega, s čemur bosta gotovo zadovoljila vsakogar.

Pričakuje se, da bo dvorana polna občinstva, kajti kakor čujemo vlada za koncert 3. maja velikansko zanimanje.

Vstopnina je 75c

Poročevalec.

BREZ SKRBI LAHKO POTUJETE V STARO DOMOVINO.

Jugoslovansko ministrstvo za socijalno politiko in narodno zdravje se je obrnilo na ministrstvo vojne in mornarice glede izseljencev, ki se vračajo na obisk v domovino.

Vsak Jugoslovan, četudi je podvržen vojaški službi, zamore priti vsaka tri leta v domovino za tri mesece na obisk, da opravi svoje privatne zadeve, ne da bi ga kdo nadlegoval.

Večkrat se je pa že dogodilo, da tega odloka občinske oblasti ne vpoštevajo, ampak nadlegujejo, priseljence takoj po prihodu v domovino, sileč jih k zadoščenju vojaških obveznosti.

S tem se ljudje begajo, in marsikateri, ki je bil namenjen v stari kraj, se je baš raditega premislil.

Vojno ministrstvo je obljubilo, da bo pozvalo vse podrejene oblasti, naj ne delajo nikakih neprilik onim priseljencem, ki prihajajo v domovino na obisk. Njihovim prošnjam glede vizejev bo nemudoma ustreženo.

Tolikо v pojasnilo vsem onim, ki so sklenili, da se udeleže tega ali onega izleta v staro domovino. Strah pred vojaško službo naj nikogar ne ovira, da bi se ne podal na trimesečni obisk v stari kraj.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JANEZ OBLAK:

MAJ

To je bilo tiste dni, ko sem bil v tretji šoli in pisal verze. Ona je bila v šestem razredu osnovne šole. O počitnicah je bila pri sosedu ter je povalila vso rž na našem bregu. Če bi ne bila to naša rž, bi jo bil za to brezpogojno oboževal, tako pa je bilo to oboževanje združeno s pelinom. Zavedam se, da sem tako ozna čil svoje stališče takoj, ko je oče robantil nad mestnim frkljami, ki le potlačijo, česar ne morejo požreti. Ti njegovi izrazi so me boleli, gotovo bi me bilo bolelo še kaj drugega, če bi bil to povedal.

Prišle so — bile so tri sestre — k nam iskat jajc ter me našle na klopi s knjigo v roki.

— To je pa vaš študent? — je rekla najstarejša.

Mati je s ponosom prikimala, jaz pa sem stal ves rdeč v obraz in v zadregi in lovil sapo.

Tako sem se spoznal z njo. Sicer pa mi je to poznanje prineslo par trpkih trenutkov, toda spoznal sem jo in Olga ji je bilo ime in me je takoj vprašala, zakaj imam tako grde čevlje z žeblji.

Zadrego je rešila mati in rekla, da imam to samo doma o počitnicah in da svetuje tudi nji take v naših klancih, če ne bo bosa prišla domov.

To je bilo njej kakor nalašč in se je sklonila, potegnila z nog čeveljčke in nogavice in med smehom — o, ta smeh! —in vriščem pripovedovala, kako jo zbada. Skakala je s svojimi belimi nožicami po dvorišču, smejala se do solz in v licih so se ji delale jamice. Ves dan nisem ničesar več videl, kakor njene bele zobe, njene bele nožice in njeno jamico v licu!

Zvečer sem pri petrolejki napisal te-le verze:

Kakor skače tvoja noga
po pesku belem,
tako misel moja
v srcu neveselem.

Popravil sem verze:

Kako se igra nožica tvoja
po pesku belem!
tako misel plašna moja
v srcu neveselem.

Na licih tvojih jamica
me muči ves čas,
kakor da me slamica
dreza v obraz....

Gotovo se smejete mojim verzom, pa bi se ne smejali, če bi vedeli, da sem položil vanje vso svojo dušo in vsa čuvstva začetnika tretješolca. Mimogrede povedano: Verze sem bil poslal "Zori" in mi je literarni urednik odgovoril, da so verzi vodeni in da ima vode na Dunaju in v Ljubljani dovolj in če mu še kaj pošljem, da bo povodenj in bo Donava šla čez.

Nesreča! Nožico sem pa le opeval! In tudi literarni urednik mora priznati, da sem se potrudil.

Tako sem se seznanili. Postal sem jim družabnik in smo hodili na sprehod. Nosil sem vsem plašče in dežnike in nahrbtnik; kadar so šli z njimi mama, sem jo pomagal vleči čez brežine. Ko so šli se papa, sem nesel tudi njegov nahrbtnik. Fant sem bil močan in papa so imeli naduho. Kaj to! Bil sem v njeni bližini in sem dihal isti zrak kakor ona in sem prenašal vdano njeno posmehovaje, da sem neroden in da ne vem, kaj je fino, in sem prenašal verno na rokah njen plašč in v nahbrtniku njen prigrizek. O literaturi smo govorili, toda nisem se izdal, da sem pesnik njenih nožic in slavitelj njene jamice.

Potem smo se poslovili. Šel sem nazaj v šolo, ona tudi. Tu se nisva mogla videti. Potem je prišel maj, da, potem je prišel maj in katastrofa.

Predstavljajte si prvi dan pogorišča. Vse razvlečeno, vse razdejano. Lepota hiše, ni je! Smrdeč dim se dviga iz razvalin ali, recimo, smrdeč spomin se dviga iz srca. Vročina še puhti. Vse ogorelo. Lepote nobene več, nobene bahavosti. Oplašeni obrazi, obupni vzkliki, ožgano drevje, vse križem ogorki.

Da, taka katastrofa me je zadela!

Prišel je maj. Boril sem se prav za prav že od božiča. — Kaj boril! Verze sem pisal in prepisoval Ketteja in napisal prej rime

"— — — — glava
— — — — nebo,
— — — — plava
— — — — oko"

ter mašil verze pred nje in se mi je zdelo zelo lepo.

Maja pa sem šel in napisal to-le pismo:

"Predražestna gospica!

Kako mi ne da miru Vaša cenjena nožica in Vaša jamica na licu. Zmerom jo imam pred nosom. — (Kakor vidite, sem iskal nenavadne izraze: pred očmi" sem zamenjal s "pred nosom", da ni bilo tako navadno.) — Sploh ne morem spat, če mislim na Vas. Moje srce je polno nevidnega koprnenja in moje prsi trepetajo od hrepenenja. (To mi je bilo zelo všeč!) — Kaj bi dal, da bi Vas smel tikati. Prosim, odgovorite mi in sicer tako, da napišete karto in pod marko zapišete sladki "da". Ali pa, če imate narodni kolek, bo še boljše!

S preiskrenimi pozdravi

Janez Oblak,
stud. gymn. tertiae, v slovenščini odlično."

Pismo je šlo. Dva dni nisem kupil malice, da sem imel za marko. Čakal sem prvi teden, hrepenenje je bilo v srcu do neba — čakal drugi teden, nestrpnost in dvakrat nestrpnost brez meja. Tretji teden po sem prejel pismo, napisano z drobno pisavo. Nisem bral, najprej sem odlepil marko. Nič. Nato sem bral:

— Dragi gospod neroda in gorjanec!

Vaše pismo kaže, da ste neotesani. Mamá pravijo, da Vam bodo dali po prstih, če se me le dotaknete, kaj šele, če bi me tikali. Sicer pa, kaj sem Vam storila, da ste mi to napravili. Mamá so me zmerjali, sestri se smejeta, papa ima naduho, ker so se mama razburili in jim pozabili vtakniti gorko opeko v postejo. Ali morem kaj, če mi piše takšen robavs!"

Ali mislite, da je bilo dobesedno tako pisano? Saj ni bilo. Najhujše sem še izpustil, tisto, da "mamá pravijo, da boste še končal na gavgah", sem izpustil.

Sedel sem in napisal sredi maja te-le žalostne verze:

"Preljuba deklica Olga,
kako je to hudo,
tako pot je do tebe dolga,
kot je visoko nebo."

SVET SE ČUDNO VRTI

V nočnih kavarnah in zabaviščih v Parizu so ljudje imeli priliko opazovati prav čudaški parček. — Ona je bila visoka, vitka Angležinja, on pa je bil zelo resen 40-letnik, ki je le za silo lomil francoščino, po vsem svojem vedenju pa je moral biti Holandec Kadar je ta dvojica prišla v kakšen lokal in se vsedla, je on začel gledati po navzočih moških, dokler se ni pred enim ali drugim vstavil z besedami: — "Gospod, ali vas smem seznaniti s svojo ženo?" Ker je bila Holandčeva spremljevalka res lepa, je imel navadno uspeh, in ona je plesala in se zabavala po svoje, resni Holandec pa je mirno sedel pri svoji čaši vina.

Neki časnikar pa je končno to čudno razmerje le pojasnil. Holandec se je mudil pred enim letom v Parizu, kjer je spoznal svojo ženo — Angležinjo. Ta ga je pregovorila, da je potoval ž njo na Angleško, tam pa ga je znala tako spretno vjeti v svoje mreže, da mu ni kazalo drugega kakor plačati ogromno odškodnino ali pa se ž njo poročiti. Od takrat naprej je njegova žena, ki jo pa tembolj sovraži, ker živi nekje na Holandskem bogata dedinja, ki bi se bila zelo rada ž njim omožila. Po dolgem prigovovarjanju je Angležinja privolila, da se da ločiti, ampak le pod pogojem, da ji najde mož — drugega moža, ali pa ji mora plačati ogromno svoto denarja. Zato išče sedaj Holandec povsod — drugega moža, da se znebi svoje nadloge.

Druga povest:

Neki angleški inženir se je seznanil v Budimpešti z neko Madžarko. Njena krasna polt ga je prevamila, da ji je obljubil zakon. Ko pa jo je enkrat obiskal v hotelu, kjer je stanovala, je videl, da nesejo v njeno sobo cel koš mladih kumar, katerih sok je ženska rabila za pranje svojega telesa. Rezultat: Angležje rekel, da so kumare na Angleškem predrage in je rekel: — Z Bogom!

ŽID — PAPEŽEV KNJIŽNIČAR

Listi so te dni poročali, da je bil židovski učenjak Naftali Fried pozvan v Vatikan za knjižničarja. O tem poročajo zdaj še naslednje podrobnosti:

Pred kakšnimi osmimi meseci so v Vatikanu sklenili reorganizacijo in izpopolnitev hebrejskega dela tamošnje svetovno znane knjižnice. Knjižničar, ki bi prevzel to delo, bi bil obenem nastavljen kot učitelj hebrejščine za mlade teologe. Mož bi moral biti seveda popoln strokovnjak v svoji stroki, poleg tega tudi od starega kova in konservativnega mišljenja. Vatikan se je obrnil v tej zadevi na staroslavno konservativno rabinsko šolo v Frankfurtu ob Meni in nje vodja dr. Emanuel Friedmann je priporočil kot pravega človeka Naftalija Frieda, ki slavi v židovskih krogih kot velik učenjak in raziskovalec.

Naftali Fried je tudi drugače zanimiv mož. Pred vojno bi bil rad študiral na rabinski šoli v Frankfurtu ob Meni, a ker ni imel lastnih sredstev in mu je bila podpora odbita se je moral svoji želji odpovedati. Poročil se je z ubožnim židovskim dekletom iz Černovic, kjer je tudi on sam doma, pa je otvoril majhno trgovino s slaniki, ki je bolj skopo redila njegovo družino. V prostorih urah je študiral talmud in druge hebrejske spise ter je rezultate svojih raziskovanj često pošiljal dr. Friedmannu, ki ga je vzpodbujal in ga tolažil z boljšo bodočnostjo. Zdaj se ga je ta bodočnost spomnila.

Toda Fried je toliko navdušen konservativen, star Žid, da ni sprejel vatikanske ponudbe kar tako brez pogojev. Ti pogoji so naslednji: delopust ob sobotah, Židu primerno hrano, preselitev njegove družine v Vatikan, poleg tega še naselitev devetih drugih Židov za osnovanje posebne verske občine— vse na vatikanske stroške. Papežu so ti pogoji ugajali, pa jih je sprejel s pismom v hebrejščini, ki ga je poslal Friedu.

KDO JE HITLER?

List "Echo de Paris" prinaša Hitlerjev življenjepis in pripoveduje podrobnosti o njegovih odnošajih do francoskih propagandnih uradov. Po polomu leta 1918. je bil Hitler z drugimi pustolovci svoje vrste med običajnimi čakalci v predsobah zavezniških poslanikov in je kazal posebno vnemo s tem, da je preskrboval vojaško komisijo z vestmi. Hitler je za nas živ spomin na duhovno smer v Nemčiji, ki bi jo bili mi lahko izrabili, da bi raztrgali zadnje odnošaje med Berlinom in Dunajem, kakor tudi da bi ločili južno in severno Nemčijo. Gotovo so se glede tega skušala voditi pogajanja in osamljeni razgovori. Hitlerja je sprejel francoski višji komisar v Coblenzu. Ali je prejel Hitler tudi denar? Najbrže, kajti Hitler je imel vedno velik tek in malo sredstev. Tudi kasneje so se vršili sestanki v Innsbrucku in Linzu, katerih sta se udeležila dva francoska častnika.

PRI MATERI DIKTATORJA STALINA

Ameriški časnikar g. Knickerbocker, ki potuje sedaj po Rusiji je obiskal tudi Stalinovo mater. O svojem obisku pripoveduje to-le:

— Stalinovo ime je za Ruse dandanes vera, prerokba in grožnja. Za njegovo mater on ni nič od vsega tega. Josip Djugahvili, ki ga je poznala carska policija pod imenom "Koba", sedanji svet pa pod imenom "Stalin", je za njegovo mater čisto navaden njen sin "Soso". Stalinova mati svojemu sinu še do danes ni pozabila, da ni hotel na njeno željo postati duhovnik.

Od vseh članov Stalinove rodbine se doslej še nihče ni hotel pogovarjati s kakšnimi časnikarjem. Njegova mati je bila prva, ki se je pregrešila zopet ta običaj.

Sprejela me pa ni v kakem imenitnem salonu, ampak v preprosti, toda udobno urejeni sobi. Stalinova mati je bilj majhne postave, oblečena pa je v priprosto omleko georgijskih kmetic. Lasje so ji že osiveli in tudi oči so ji že opešale, da mora nositi očala. Rusko govori prav le za silo. Cela rodbina je namreč zrastla v takšni mržnji do nekdanje Rusije, da se nihče ni hotel naučiti popolnoma ruščine. Stalin samo se je ruščine sicer naučil, pa samo zaradi revolucije. Za njegovo mater pa je ruščina še vedno tuj jezik.

Vsedli smo se za veliko, z rdečim prtom pogrnjeno mizo. Žena se je opravičila, da nam ne more postreči niti s kavo niti s čajem.

Nato pa je pričela pripovedati: "Soso" je bil vedno dober in priden fant.

— Oprostite, kdo pa je to, "Soso"?

"Soso", to je moj sin Jože. To je georgijsko domače ime za Jožeta. Da, on je bil vedno dober fant. Nikdar mi ga ni bilo treba kaznovati. Učil se je prav pridno in je hotel vse vedeti. Ko je bil star 8 let je obiskoval šolo v Gori (to je kraj, ki leži kake 3 ure daleč od Tiflisa). Ljudje pa pravijo, da je bil Soso rojen v Lilo, kar pa ni res; tam je bil rojen njegov ded. Soso je bil rojen v Gori. Še njegovo rojstno hišo vam lahko pokažem. Jaz sem njegova mati in bom to vendar vedela.

Tega pa je sedaj že 50 let; 8 dni po svetem večeru (po starem koledarju bo Soso 51 let star. Jaz sem bila takrat stara 20 let, Soso pa je moj četrti sin. Vsi njegovi bratje pa so pomrli, še predno se je Soso rodil. Kot sina-edinca sem ga seveda nad vse rada imela.

"In danes ste ponosni nanj?"

Mati je nasmehljala, potem pa je nadaljevala: "Pravzaprav ne! Mi smo imeli ž njim vse druge načrte. Če bi bil živel še njegov oče Visarijov, bi bil Soso postal brzkone čevljar. Moj mož je bil namreč čevljar in tudi njegov oče in stari oče sta bila čevljarja. Oče pa je umrl, ko je bil Soso komaj 11 let star. No, pa tudi jaz nisem hotela, da bi bil čevljar. Moja najsrčnejša želja je bila, naj bi Soso postal duhovnik. To so bile moje vedne sanje...."

"Pa ste še vedno tako pobožni?"

"Hm — skoraj se bojim, da ne več. Moj sin mi je pripovedoval mnogo, mnogo!"

OTOK, KJER VLADAJO ŽENSKE

Na otoku Tiburek, blizu mehiške obali, je vsa oblast v rokah žensk, moški pa morajo delati kot njihovi sužnji.

Raziskovalec tropičnih krajev Hervandez se je vrnil nedavno s potovanja po srednji in južni Ameriki in v Londonu je imel zanimivo predavanje o svojih izkušnjah. Dve leti se je mudil na neznanih otokih blizu mehiške obale. Otočani se krčevito branijo kulture in civilizacije. Posrečilo se jim je ubraniti se je v polni meri tako, da žive življenje, kakršno je bilo pred 2000 leti. Redki so belokožci, ki jih zanese usoda na te otoke. Otočani še niso videli nobenega modernega prometnega sredstva, razen aeroplanov, ki jih vidijo vsak dan nad otoki. Otočani so seveda prepričani, da letajo nad njimi ogromne ptice, simboli hudobnih duhov. Izmed pridobitev moderne tehnike poznajo samo puško, ki jim služi deloma za lov, deloma pa za obrambo.

Hervandez je videl in doživel marsikaj zanimivega. Največ zanimivosti je pa videl pri prebivalcih otoka Tiburek. Na tem otoku prebiva indijansko pleme, ki se imenje Sera. Otok je tako velik, da bi lahko prebivalo na njem do 100,000 ljudi, pa jih prebiva samo okoli 4000. Indijansko pleme strogo pazi, da ne stopi na otok noga vsiljivega tujca. Politično so otočani docela neodvisni. Niti Španci, niti Mehičani niso nikoli mogli ukrotiti tega divjega plemena, a drugi ameriški narodi se niso zanimali za skalnati otok, ki je zelo oddaljen in težko dostopen. Tako živi indijansko pleme še zdaj ,kakor so živeli njega predniki v pradavnih časih Hervandez je bil v neprestani nevarnosti, da ga kot tujca ubijejo. Da ni znal njihovega jezika, bi mu gotovo ne bili prizanesli. Tako je pa smel ostati na otoku mesec dni, kar pomeni največje odlikovanje belega človeka.

Poglavar plemena je ženska, stara okrog 60 let. Ona vlada na otoku in pomaga ji nekakšen svet, v katerem so same ženske, stare nad 50 let. Pri starih narodih je upravljal državo svet starešin, na tem otoku pa vlada svet matron. Ženske imajo sploh vso oblast v rokah. Vse javne funkcije so pridržane njim. Moški igrajo zelo klaverno vlogo in so nekakšni sužnji. Vsa težka dela morajo opravljati in celo kuhinja je pridržana ženskam. Vladarica ima telesno stražo, obstoječo iz 12 mladih, bojevitih žensk.

Otok Tiburek ima tudi svojo armado, ki šteje 300 mož. Organizacija te edinstvene vojske na svetu je zelo zanimiva. Vsa vodilna mesta v armadi imajo v rokah ženske. Častnik in podčastnik v tiburski armadi postane lahko samo ženska, prostaki so pa edino moški. V zakonskem življenju igra mož podrejeno vlogo, poglavar rodbine je žena. Dedno pravo daje ženskam mnogo več pravic kakor moškim. V zakonu se lahko rodi tucat sinov, pa bo dedič vedno prvorojena hči. — Njenim bratom in sestram pripade le neznaten del dedščine po roditeljih. Sinovi ne dobe skoraj nič, razen dolžnosti služiti vladajočemu ženskemu pokolenju. Hervandez se je zanimal, ali se moški niso nikoli uprli ženski nadvladi. Odgovorili so mu, da moškega upora na otoku še ne pomnijo in da se ženskam tudi v bodoče ni treba bati, da bi prišle ob nadvlado.

IŠČEM svojega brata LUDVIG BOŠTJANČIČ. Zadnjikrat je bil pri meni v Pittsburgh, Pa. pred 3 leti, potem ne vem nič o njem. Prosim, ako kateri rojakov ve za njegov naslov, da mi ga sporoči, za kar bom hvaležen. Ako pa sam čita, naj se mi zglasi. — **Matija Boštjančič, 4239 Dunkeld Street, Pittsburgh, Pa.**

URADNI "ŠIMEL"

Zgodilo se je tako, kakor se je zgodilo na stotine ljudem: gospod Szabo, spoštovan obrtnik iz ogrskega mesta Kološvara, je moral l. 1914. v vojsko, doma pa je moral pustiti svojo komaj poročeno ženo. In ko dolgo ni bilo o možu nobenega glasu, se je zgodilo, da so dali gospoda Szaba proglasiti za mrtvega, njegova mlada vdova pa se je na podlagi uradnega potrdila, da je mož padel v vojski, omožila drugič. Gospod Szabo pa ni res padel, ampak je prišel le v rusko vojno ujetništvo, kjer seveda ni več zvedel o svoji "uradni" smrti in o drugi poroki svoje žene. Šele l. 1923. je zvedel za vse to, ko se je vrnil iz daljnje Sibirije domov.

Takih stvari se je dogodilo med vojno in pozna leta po vojni dovolj. Ni pa znal svoje usode vsak tako prenašati kot jo je znal gospod Szabo.

Gospod Szabo namreč ni šel k svoji ženi in ji rekel: Ta ali pa jaz, ampak se je naselil v nekem drugem mestu in skrbel, da njegova žena nikakor ni mogla izvedeti, da je še živ in zopet doma. On pa je vedel vse, kako ona živi in da ima iz drugega zakona tudi že 3 otroke.

Nekega dne pa je zvedel, da je drugi mož umrl. Takrat se je takoj peljal k ženi in ji vse pojasnil ter jo prosil, naj bo zopet njegova žena. Ženska je seveda rada privolila, ne tako pa gosposka.

Za gosposko je bil namreč gospod Szabo "uradno" mrtev in zato mora gospod Szabo sedaj nositi skupaj dokument za dokumentom, da dokaže, da je res živ....

MOST V 41 MINUTAH

Na železniški progi Rim — Chiusi so te dni nadomestili stari železni most čez Tibero pri Bassanu z novim. Čim je prevozil stari most brzovlak iz Bilana ob 14:30, so ga dvignili z desetimi velikimi žerjavi in postavili na njegovo mesto novi most, ki tehta 2600 ton. Potem so številni delavci uredili zvezo med tračnicami na kopnem in na mostu. Že po 41 minutah je bilo vse dovršeno in težak stroj je lahko izvršil poskusno vožnjo, ki je šla po sreči. Še isto popldne sta vozila mednarodna brzca preko novega mostu.

DOVTIPNI DOLŽNIK

Trgovec Balogh iz Dombovarja na Madžarskem je brzojavil budimpeštanski policiji, naj spravi na varno ravnatelja neke tamošnje tvrdke, ker namerava izvršiti samomor. To da je razvidno iz pisma, ki ga je Budimpeštanec poslal trgovcu in ki se zaključuje z besedami: — To je moje zadnje pismo na vas.

Ravnatelja so res prijeli, izkazalo pa se je da si je trgovec dovolil hudoben dovtip. Bil je budimpeštanski tvrdki nekaj dolžan in ker se ni brigal, da bi dolg poravnal, ga je ravnatelj večkrat opozoril na to, zadnje pismo pa je zaključil z opazko, ki je bila mišljena čisto drugače, a jo je trgovec izkoristil po svoje. Za ta dovtip pa se bo moral zagovarjati pred sodniki.

Special Interest Accounts

Vsak, kdor še nima vloge pri nas je vabljen, da se pridruži mnogoštevilnim našim vlagateljem, ker pri nas je denar VARNO naložen in ga zamore vsak vlagatelj dvigniti vsaki čas, brez vsake odpovedi, kar je v gotovih slučajih velike važnosti.

Vloge obrestujemo po 4%

in obresti teko od vsakega prvega v mesecu naprej in se pripišejo h glavnici vsakega 1. januarja in julija.

Sakser State Bank

DEPOSITORY OF THE STATE OF NEW YORK

32 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York City

KDOR ŠE NIMA
SLOVENSKO-AMERIKANSKI
KOLEDAR
ZA LETO 1931
CENA 50c
Po zanimivem čtivu presega vse dosedanje.
BLAZNIKOVE
PRATIKE
za leto 1931
CENA 20 CENTOV
Naj naroči, dokler jih imamo še v zalogi.
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York City

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE
"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.
CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Frieda Sorrensen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

11 (Nadaljevanje.)

Istotako so zveneli tudi njegovi odgovori.

— Hvala, nič boljše in nič slabše kot prej!

— Ti si me dal poklicati. Ali imaš kaj posebnega?

— Seveda, govoriti moram važne stvari s teboj. Prosim, sedi. Ni opravljeno v destih minutah ,kar ti hočem povedati!

— Ah, tako dolgo naj traja! Ob enajstih moram proč. Gospa Arheim me pričakuje. Govoriti moram ž njo glede veselice!

— Potem boš prišla pač prekasno!

— Nikakor ne! To ne gre!

— Bo moralo pač iti, Liza. Sploh pa se boš morala v bodočnosti odpovedati takim družbam!

— Ali pričenjaš zopet s staro povestjo?

— To smatram za dosti važno. Opusti vse svoje družabne zveze. Jaz sem na koncu svoje vojaške karijere, moji dohodki pustajajo manjši mesto večji. Vsled tega moramo tudi opustiti svoje stanovanje ter najeti manjše ter v cenejšem mestnem delu.

Njegova žena je ogorčeno skočila pokonci.

— Še manjše? — Kaj ti pade v glavo? Mi smo že tukaj stlačeni in v drugi mestni del se ne moremo preseliti, kajti to smo dolžni še svojemu stanu!

— Predvsem smo dolžni svojemu stanu, da ne delamo nikakih dolgov več, katerih ne moremo plačati. Mi jih imamo že itak preveč, kot jih moremo zagovarjati Razventega pa nam nikdo več ne posodi! Naši upniki nas silijo že preveč!

— Tako bedno življenje! Kdo bi prorokoval kaj takega v moji mladosti! Že sedaj smo zelo stisnjeni. Pet sob je najmanj, kar moramo imeti!

— Na vsak način ne moremo izdajati za najemnino več kot dva tisoč mark. Moramo se omejiti. Raditega sem te pustil poklicati!

Gospa Liza je skomignila z rameni.

— O tem moraš priti na jasno predvsem ti. Bolj omejiti se ne morem.

— Moraš, ali ne razumeš, Liza?

—Ne, jaz razumem le to, da si neumen trmoglavec. Zakaj pa ne pustiš, da bi vzela na pomoč Friedo?

Pogledal jo je z nopopisnim pogledom.

— Zakaj?

— Ti moraš pravzaprav odgovoriti na to vprašanje, Liza! Ali misliš v resnici, da bi prosil Friedo za pomoč ter beračil?

Liza je napravila nevoljno kretnjo ter pogledala na stran.

— Kakšna beseda! Saj je vendar moja sestra, katero hočem prositi pomoči. Seveda ne morem ostoriti tega nepričakovano, temveč se najprvo sprijazniti ž njo. Vse drugo bo prišlo samo od sebe!

— To se pravi, obleči grdi stvari čeden plašč. Opusti to misel, enkrat za vselej!

— Zakaj pa? Radi stare povesti? Moj Bog, med tem leži še petindvajset let! Če bi ne bil taka trma, bi že davno sklenili mir!

— Da sprejmemo darove od nje? Ker si izvedela, da je postala bogata? In vse to potem, ko smo se tako zagrešili nad njo!

Liza je pričela nemirno premikati svoj stol.

— Ti ljubiš te velike besede. Skleni mir s Friedo, kajti ona je razdrla našo zaroko.

— Da,, potem ko te je našla v mojih rokah. Bila je preveč ponosna, da bi me držala še naprej!

— Pusti to že enkrat počivati. Jaz ne morem videti nobenega zločina v tem. Če ji nisva storila prav, potem jo enostavno prosiva odpuščanja. Jaz si želim sprijazniti se ž njo!

— Ta želja se je zganila v tebi, potem ko si izvedela, da je postala Frieda bogata!

— Tega ne zanikujem. Jaz nočem igrati zelo čednostno. To je preveč dolgočasno ter brez okusa.

Frieda se ni nikdar prilegala meni. Midve nisva nikdar spadale skupaj kot Ellen in Ruth ki nista nikdar istega mnenja.

Ničesar ni mogoče storiti proti temu!

Mene ni nikdar vleklo k Friedi in nje tudi ne k meni. Sedaj pa ne moremo misliti na lastne občutke, a besedo imajo naši otroci.

Frieda je ostala neporočena, — brez dedičev!

Nikdo ne stopi bližje kot jaz. Ali naj mirno gledam, kako bo zapustila premoženje tujim ljudem, ki bodo znali pridobiti si njeno naklonjenost Jaz sem trdno odločena, da na poslabšam svojega položaja s prerekanjem. Kaj me loči pravzaprav od Friede? Jaz moram storiti prvi korak!

Fric von Steinbach se je stresel ter gledal predse.

— Le jaz? — je vprašal brez poudarka ter s suhim glasom.

Ona je ošabno vrgla glavo nazaj.

— Da, le ti. Jaz nočem in ne morem več gledati tvojih neumnih nazorov,,kadar pride vpoštev blagor mojih otrok.

— In tebe same, — je rekel trpko.

— Dobro, tudi mene same. Vsak pameten človek mi mora dati prav. Ali misliš, da ni Frieda že davno pozabila teh neumnosti? Ali misliš, da ljubimkuje še sedaj s teboj z zaljubljenimi očmi?

Da, da, sedaj postani rdeč, — kajti jaz vem natančno, da se obdajaš v svojem srcu s svetniško glorijo in da se nališpaš s staro ljubeznijo! To je naravnost smešno, moj dragi. Če bi postala tvoja žena, bi ti danes ne veljala več kot jaz.

Taki ste moški! Le nedosegljivo vas vabi!

On je stisnil skupaj roki ter se ponosno vzravnal.

— Tiho bodi, — kajti drugače bom rekel nekaj, kar mi bo pozneje žal! Nikdar ne bom pozabil, da si mati mojih otrok!

Potegnila je skupaj čelo ter gledala nanj z mrzlim, hudobnim pogledom. Nato pa se je zopet obrnila nazaj.

— Dobro, molčimo torej o tem, kar je tebi mučno. Ti pa se lahko staviš kot hočeš, a jaz bom zopet obnovila pretrgane vezi med Friedo in menoj ter stavila vse na to, da bodo moji otroci deležni te dedščine!

— Jaz ti to prepovedujem! — je rekel on s trdim, zapovedovalnim izrazom.

— S kakšno pravico?

— S pravico tvojega moža!

— Pravica ločiti te od moje sestre, ti ne pristoji. Ne priznavam jo! Le drzni si preprečiti to! Preveč dolgo sem se pustila tlačiti glede te točke. Sedaj pa je konec mojega potrpljenja- Jaz bom rekla Friedi, da si ti stal med nami, kajti drugače bi se že davno sprijaznili! Le ti si kriv vsega, le ti!

On je naslonil svojo glavo nazaj ter gledal v njen spačeni obraz. Kot sovraštvo mu je zrlo nasproti iz njenih oči!

— Pojdi! — je rekel pritajeno ter s trudnim glasom.

— Pojdi, jaz te ne bom več silil, da bi bila oddaljena od Fride. Mogoče imaš prav, jaz sem edini kriv. Pusti me samega!

Dvignila se je trmoglavo, a vendar nekoliko negotovo.

(Dalje prihodnjič.)

DRAMA V PRAGOZDU

V globoki notranjosti neizmernih gozdov na ozemlju Matto Grosso se je na bregu deroče reke Juruene, v kateri žive tropi rib-roparic, naselila pred let protestanska misija presbiterijancev z namenom, da bi pridobivala ondotno prebivalstvo indijskih rodov za krščansko vero, kulturo in civilizacijo. Dasi žive v teh krajih skoro popolnoma divji rodovi, se je ameriškemu misijonarju Arturju Tylerju vendar posrečilo pridobiti ljude za svoje namene. Misija je štela malo članov. Poleg Tyelerja sta bila tam še njegova žena in dve in polletna hči, strežnica in štirje drugi nameščenci. Misija se je v prvi vrsti posvečala zdravljenju bolnih Indijancev. S tem pa si je ustvarila mržnjo in sovraštvo domačih mažačev, ki so neprestano prežali na priliko, da bi se maščevali nad svojim tekmecem iz civiliziranega sveta.

Pred nekaj meseci sta se zglasila pri misiji dva bolna Indijanca in sta prosila za zdravniško pomoč. Duhovnik jima je postregel, kolikor je vedel in mogel, navzlic negovanju pa je eden izmed njiju umrl in tudi drugi je tako zbolel, da so ga morali odnesti pripadniki njegovega rodu v brezupnem položaju domov, kjer je kmalu podlegel bolezni. Zdaj je napočila ugodna prilika za indijanske mažače.

Neki mažač, pripadajoč plamenu Rambiquarov, je obdolžil belega duhovnika krivde za smrt obeh Indijancev. Začelo se je ščuvanje proti misiji in neki dan je prišlo v naselbino belokožcev kakih štirideset domačinov. V začetku niso kazali nobenega sovraštva, šele ko so jih spustili v hišo, so se na migljaj maščevalnega mažača vrgli na njene prebivalce. Misijonarja so takoj usmrtili, neko strežnico pa so ubili s sekiro. Misijonske uslužbence, ki so hoteli pomagati misijonarju in ogroženim članom naselbine, so postrelili s puščicami. Usmrtili so tudi misijonarjevega otroka. Samo enemu nameščencu se je posrečilo pobegniti z zdravo kožo.

Misijonarjeva žena Marijan Tyler, ki jo je svojat pobila z udarci na zemljo, in so jo Indijanci ostavili, misleč, da je mrtva, se je šele po dolgem času zavedla. Vstala je s skrajnim naporom poslednjih sil in je odtavala do brzojavne postaje, ki leži približno kilometer pota do misijonarske hiše. Preden pa se je organiziral oddelek kmetov in policije, da nastopi proti Indijancem, so se ti že umaknili v pragozd in zasledovalci jim niso mogli priti do živega.

RAZPRODAJA ZAPUŠČINE EME DESTINOVE

V praški državni zastavljalnici se je te dni licitirala zastavljena zapuščina slovite pokojne češke primadone Eme Destinove. Češki tisk je to, spomin pokojne umetnice onečaščujoče početje, ožigosal kakor zasluži takšen dogodek, in to je imelo za posledico, da je potekel prvi dan razprodaje skoro brez uspeha. Licitatorji so ponujali razne pohištvo, slike, perzijske preproge, porcelan in drugo, posebno mnogo je bilo na ponudbo obleke. Kakor poročajo listi, se je prav malo prodalo za dvojno vzklicno ceno. Ko so sluge zastavljalnice prinašali iz skladišča posamezne kose garderobe, šale in odeje, se je občinstvo zgražalo nad nepijetetnim postopanjem.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po mo žnosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

POZOR

Nekateri nam še vedno pisarijo na naš stari naslov — 82 Cortlandt Street, česar posledica so zamude in včasi se tudi kako pismo izgubi. Naš sedanji naslov je:

"GLAS NARODA 216 West 18th St., New York, N. Y.

kar naj blagovolijo vsi vpoštevati. Kdor ima še stare zalepke, naj na nji popravi naslov, predno pismo odpošlje.

Uprava.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klijentov, **vsak pondeljek do 7. ure zvečer.**

Poslužujmo se vsi brez izjeme te stare in stanovitne domače banke.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

(Nadaljevanje.)

Zmisel smrti	.60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja	.60
Za kruhom, povest	.35
Zadnja kmečka vojska	.75
Zadnja pravda, broš.	.50
Zgodovina o nevidnem človeku	.35
Zmaj iz Bosne	.70
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Aleševec, 3. zv. skupaj	1.50
Zvesti sin, povest	.25
Zlatokopi	.20
Ženini naše Koprnele	.45
Zmote in konec gdč. Pavle	.45
Zlata vas	.50
Zbirka narodnih pripovedk: I. del	.40
Zbirka narodnih pripovedk: II. del	.40
Znamenje štirih (Doyle)	.50
Zgodovinske anekdote	.30
Z ognjem in mečem	3.—
Zločin in kazen, 1. in II. zvezek	1.—
Zgodbe Napoleonovega lovca	.60
Zgodbe zdravnika Muzika	.70
Zlati pantar	.90
Zvestoba do groba	1.50

ZBIRKA SLOVENSKIH POVESTI

1. zv. Vojnomir ali poganstvo	.35
2. zv. Hudo hrvatsko	.35
3. zv. Veselo povestí	.35
4. vz. Povesti in slike	.35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	.35

SPISI ZA MLADINO:

(GANGL)

2. sv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi	.50
3. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti	.50
4. sv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti	.50
5. sv. trdo vezano. Vinski brat	.50
6. sv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	.50

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5. dejanj	.60
Cyran de Bergerac. Herolična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano	1.70
Edela, drama v 4. čej.	.60
Marta, Semenj v Richmondu, 4 dejanja	.30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah	.30
Tončkove sajne na Mikiavžev večer ,Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih	.60
R. U .R. drama v 3 dejanjih s predigro, (Čapek). ves.	.45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana	.75
Veronika Deseniška, trda ves	1.50
Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih	.25

Ljudski oder:

4. zv. Tihotapec, 5. dejanj	.50
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja	.60

Zbirka ljudskih iger:

3. snopič. Miin pod zemlje, Sv. ..Neža, Sanje	.60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije device, Marijin otrok	.30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, Materin blagoslov	.30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	.30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka	.30

PESMI IN POEZIJE:

Akropolis in Piramide broširano	.50 .30
Azazel, trdo ves.	1.—
Balade in romance, trda ves	1.25
Bob za mladi zob, trda ves	.40
Kraguljčki (Utva) trdo vezano	.65 .50
Moje obzorje, (Gangl)	1.25
Narica (Gruden), broš.	.30
Primorske pesmi, (Gruden), ves.	.35
Slutne (Albreht) broš.	.30
Pohorske poti (Glaser) broš.	.30
Oton Zupančič: Sto uganк	.50
V zarje Vidove, trd. ves	.90
Vijolica. Pesmi za mladost	.60
Zvonček. Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano	.90
Zlatorog, pravilice, trda ves	.60
Slovenska narodna lirika	.50

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Slovenska koračnica

10 zvezkov. Vsak zvezek po.... .30
10 zvezkov skupaj 2.50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Album slov. narodnih pesmi (Prelovec)	.50
Šest narodnih pesmi (Prelovec)	.30
Pesmarica moških zborov (Balatka)	1.—

MEŠANI in MOŠKI ZBOR

Priložnostne pesmi (Gruen)	1.10
Slovenski akordi (Adamič): ..I. zvezek	.75
II. zvezek	.75
Pomladanski odmevi, I. in II. sv., vsak	.65
Amerikin slovenska lira (Holmar)	1.—
Orlovske himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešanih zborov — (Adamič)	.65

Kretanje Parnikov — Shipping News —

30. aprila:
Paris, Havre
Republic, Cherbourg, Hamburg
General von Steuben, Boulogne sur Mer, Bremen

1. maja:
Saturnia, Trst
Europa, Cherbourg, Bremen
Homeric, Cherbourg
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam.
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen

2. maja:
Minnekahda, Boulogne Sur Mer
Rochambeau, Havre

5. maja:
Aquitania, Cherbourg

6. maja:
Leviathan, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Hamburg
New York, Cherbourg, Hamburg

7. maja:
Stuttgart, Cherbourg, Bremen
De Grasse, Havre

8. maja:
France, Havre
Majestic, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Westernland, Cherbourg, Antwerpen

9. maja:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Minnewaska, Cherbourg

12. maja:
Berengaria, Cherbourg
Bremen, Cherbourg, Bremen
Cleveland, Cherbourg ,Hamburg

13. maja:
America, Cherbourg, Hamburg
Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

15. maja:
Ile de France, Havre
Olympic, Cherbourg
Reliance, Cherbourg, Hamburg
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Roma, Napoli, Genova

18. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen

19. maja:
Vulcania, Trst

20. maja:
Mauretania,Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Hamburg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

21. maja:
Dresden, Cherbourg, Bremen
Lafayette, Havre

22. maja:
Paris, Havre
Homeric, Cherbourg
Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Pennland, Cherbou g, Antwerpen

23. maja:
Minnetonka, Cherbourg

26. maja:
Aquitania, Cherbourg
Resolute, Cherbourg, Hamburg

27. maja:
Leviathan, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

28. maja:
General von Steuben, Boulogne Sur Mer, Bremen

29. maja:
France, Havre
Majestic, Cherbourg
Bremen, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Augustus, Napoli Genova

30. maja:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Rochambeau, Havre
Minnekahda, Boulogne Sur Mer

PARNIKI Z ZNAKOM •, označi skupni izlet v Jugoslavijo.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 30. aprila; 22. maja (6 P. M.) (Midnight)
FRANCE 8. maja; 29. maja (3.30 P. M.) (6 P. M.)
Ile de France 15. maja; 5. junija (4.30 P. M.) (10 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

MOŠKI ZBOR

Trije moški zbori (Pavčič) Izdala Glasbena Matica	.40
Narodna nagrobnica (Pavčič)	.35
Gorski odmevi (Laharnar) 2. sv.	.45

SAMOSPEVI:

Štirji samospevi, izdala Glasbena Matica	.45
Naši hmini	.50

MEŠANI ZBORI:

Planinske, II. sv. (Laharnar)	.45
Trije mešani zbori, izdala Glasbena Matica	.45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domovini, (Foester) Izdala Glasbena Matica	.40
Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov	.45
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvospev	.20
V pepelnični noči (Sattner), kantanta za soli, zbor in orkester, izdala Glasbena Matica	.75
Dve pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo	.20
Kupleti (Grum). Učeni Mihec,— Kranjske šege in navade, Nezadovljstva, 3 zvezki skupaj	1.—
Kupleta Kuza Muca (Parma)	.40

PESMARICE GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad	2.50
4. Koroške slovenske narodne pesmi (Svikaršič) 1., 2., in 3. sv. skupaj	1.—

MALE PESMARICE:

Št. 1. Srbske narodne himne	1.5
Št. 1a. Što čutiš, Srbine tužni	.15
Št. 10. Na planine	.15
Št. 11. Zvečer	.15
Št. 12. Vasovalce	.15
Narodne pesmi za mladino (Žirovnik) 3 zvezki skupaj	.5
Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved)	.2
Vojaške narodne pesmi (Kosi)	.3
Narodne vojaške (Ferjančič) (Pregelj)	.3 1.—
Lira, srednješolska, 2. zvezka skupaj	2.—

Tregiasni mladiniski zbori:

Mešani in moški zbori. (Aljaž) — 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč	.4
5. zvezek: Job; V mraku; Dneva nam pripelji žar; Z vencem tem ovenčam slavo; Triglav	.4
6. zvezek: Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo	.4
7. zvezek: Slavček; Zaostali ptič; Domorodna iskrica; Pri svadbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo	.4
8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zbor); Prijatelji in sence (mešan zbor); Stoji, solnčica stoj; Kmetski bili	.4

CERKVENE PESMI:

Domači glasi, Cerkvene pesmi za mešan zbor	1.—
12. Tantum Ergo. (Premrl)	.50
Mašne pesmi za mešan zbor. — (Sattner)	.50
12 Pange Lingua Tantum Ergo Genitori. (Foerster)	.50
12 Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Gerbič)	.50
Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetnikom, (Premrl)	.40
10 obhajilnih in 2 v čast presv. Srcu Jezusovemu. (Grum)	.35
Missa in honorem St. Josephi — (Pogachnik)	.40
Kyrie	.50
K svetemu Rešnjemu telesu — (Foerster)	.40
Sv. Nikolaj	.30

NOTE ZA CITRE:

Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki	3.50
Buri pridejo, koračnica	.25

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor in petje. (Bajuk)	1.30
Bom šel na planince. Podpuri slov. nar. pesmi. (Bajuk)	1.—
Na Gorenjskem je fletno	1.—

RAZGLEDNICE:

Newyorške, Različne, ducat	.40
Velikonočne, božične in novoletne ducat	.40
Iz raznih slovenskih krajev, ducat	.40
Narodna noša, ducat	.40
posamezne po	.05

ZEMLJEVIDI:

Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnenimi pregibi	7.50
Pokrajini ročni zemljevidi: Dravska Banovina	.30
Jugoslavija	.30
Gorenjska	.50
Slovenske Gorice, dravske ptujskopolje	.30
Ljubljanske in mariborske oblasti	.10
Pohorje, Kozjak	.10
Celjska kotlina, Spodnje slovensko posavje	.10
Prekmurje in Medmurje	.10
Kamniške planine, Gorenjska ravnina in ljubljanske polje	.10
Canada	.40
Združenih držav, veliki	.40
Mali	.15
Nova Evropa	.50
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po	.10
Zemljevidi: Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po	.40
Velika stenska mapa Evrope	2.—